

2. 2. 2026

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Prezident Pavel vyzval k dodržení závazků vůči NATO | Vláda mění pravidla rozpočtové odpovědnosti podle EU | Koalice chystá zvrácení části důchodové reformy | Odborníci varují, že novela stavebního zákona ohrozí památky | Vláda schválila rozpočet se schodkem 310 miliard, spory o rozpočtový zákon | EU představila migrační strategii, Česko odmítá pakt | Opozice se staví proti zákonu o státních zaměstnancích | Sněmovna podpořila přesun 7,9 miliardy z VZP menším pojišťovnám

Opozice se staví proti zákonu o státních zaměstnancích

Koalice ANO, SPD a Motoristů prosazuje zákon o státních zaměstnancích namísto dosavadního služebního zákona. Opozice to ostře kritizuje – podle jejích lídrů chce vláda tímto krokem „narychlo podmanit státní správu a účelově přidělovat dotace“. Jednání mimořádné schůze Sněmovny provázely obstrukce; po několika hodinách došlo pouze na první čtení tohoto kontroverzního vládního návrhu, kterým má být služební zákon zrušen. Předsedkyně pirátských poslanců Olga Richterová varovala, že zrušení služebního zákona představuje „hazard s evropskými miliardami“ a úplně maže pojistky proti účelovému obsazování úřadů loajálními lidmi.

Sněmovna podpořila přesun 7,9 miliardy z VZP menším pojišťovnám

Menší zdravotní pojišťovny si zřejmě přerozdělí 7,9 miliardy Kč z prostředků VZP. Příslušnou novelu předložil ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) s cílem stabilizovat systém veřejného zdravotního pojištění, který narušilo nerovnoměrné rozložení pojištěnců – uprchlíků z Ukrajiny (VZP jich má na 90 %). Sněmovna návrh podpořila v úvodním kole, opozice však vetovala zrychlené schválení už v 1. čtení. Kritici krok označují za „krádež za bílého dne“ a morální hazard, neboť zvýhodní hůře hospodařící pojišťovny na úkor VZP.

Vláda schválila rozpočet se schodkem 310 miliard, spory o rozpočtový zákon

Vláda Andreje Babiše schválila návrh státního rozpočtu na letošní rok se schodkem 310 miliard Kč. Ministryně financí Alena Schillerová (ANO) prohlásila, že kabinet tím neporušil zákon o rozpočtové odpovědnosti – podle ní se limit strukturálního deficitu vztahuje pouze na řádné sestavování rozpočtu v září. Opoziční lídři to odmítají a označují rekordní deficit za neomluvitelný při očekávaném hospodářském růstu; kritizují také krácení výdajů na obranu navzdory nejhorší bezpečnostní situaci od druhé světové války. Předseda ODS Martin Kupka uvedl, že rozpočet zcela zjevně odporuje duchu zákona – vláda si podle něj „hledá skulinku“, což smysl rozpočtových pravidel popírá.

Koalice nehodlá navyšovat výdaje na obranu

Koaliční představitelé oznámili, že nebudou dále zvyšovat výdaje na obranu nad rámeček zhruba dvou procent HDP. „Dvě procenta HDP na obranu jsou plus minus dostatečnými“, prohlásil předseda SPD Tomio Okamura s tím, že vláda raději upřednostní „peníze pro české občany, ne na zbrojení“.

Kabinet tak opouští závazek předchozí vlády postupně navyšovat obranný rozpočet až na tři procenta HDP do roku 2030. Opoziční lídři krok ostře odsoudili – podle Víta Rakušana (STAN) stagnace armádních výdajů přímo ohrožuje bezpečnost ČR a činí z ní „černého pasažera“ kolektivní obrany v NATO .

Spor ministra s Prezidentem kvůli údajnému „vydírání“

Vyostřil se spor mezi vládou a Hradem kvůli komunikaci ministra zahraničí Petra Macinky (Motoristé) s prezidentem Petrem Pavlem. Premiér Andrej Babiš (ANO) ve Sněmovně prohlásil, že vláda „nemá zájem na zákopové válce“ s Prezidentem; Macinkovy zprávy hlavě státu označil za nešťastně formulované, avšak chápe rozladění Motoristů z nejmenování jejich nominanta do vlády . Prezident Pavel v úterý zveřejnil Macinkovy vzkazy, které považuje za mimořádně závažné a za pokus o vydírání . Opozice požaduje po Babišově kabinetu omluvu hlavě státu; Macinka ovšem odmítá, že by šlo o vydírání, a své jednání hájí jako běžné politické vyjednávání .

Opozice vyvolala hlasování o nedůvěře vládě

V reakci na uvedenou kauzu svolala opozice mimořádnou schůzi Sněmovny k hlasování o nedůvěře vládě . Důvodem jsou zmíněné textové zprávy ministra Macinky prezidentovi, které hlava státu označila za pokus o vydírání . Jednání o nedůvěře se uskuteční příští týden v úterý a opozice zpochybňuje důvěryhodnost kabinetu Andreje Babiše právě kvůli tomuto sporu s Prezidentem. Premiér Babiš takový pokus o svržení vlády označil za zbytečný, nicméně vláda bude muset situaci obhajovat před plénem.

Zřízena sněmovní komise k aféře Dozimetr

Vládní koalice se shodla na zřízení sněmovní vyšetřovací komise ke kauze Dozimetr . Tato rozsáhlá korupční aféra v pražském dopravním podniku (DPP) již přivedla před soud několik obžalovaných, včetně bývalého náměstka primátora Petra Hlubučka . Podle předsedy strany PRO Jindřicha Rajchla (SPD) má komise transparentně prověřit všechny aspekty případu a vnést do něj světlo nad rámec práce justice . Opoziční lídr Vít Rakušan (STAN) nazval iniciativu „kabaretem“ a ironicky navrhl zřídit raději komisi k Macinkovým zprávám, které prezident označil za vydírání .

Babiš odkládá převedení Agrofertu do svěrenského fondu

Premiér Andrej Babiš zatím nedokončil převedení holdingu Agrofert do svěrenského fondu, jak slíbil po svém prosincovém nástupu do funkce . Po jednání vlády uvedl, že stále čeká na potvrzení dokumentů ze tří unijních zemí, které jsou nutné k převodu akcií Agrofertu . Babiš v prosinci oznámil nevratné vložení Agrofertu do fondu (RSVP Trust) do 30 dnů od jmenování premiérem, zatím však zůstává jediným akcionářem Agrofertu . Prezident Petr Pavel poznamenal, že zda tím Babiš skutečně vyřešil svůj střet zájmů, musí posoudit odborníci .

Vláda zřejmě nebude bránit zrušení krácení odměn politiků

Vláda zřejmě nezasáhne do řízení Ústavního soudu o zrušení krácení odměn politiků s dvojím mandátem . Skupina senátorů (pod vedením Petra Štěpánka, STAN) napadla novou úpravu, podle níž od ledna vyplácí plnou odměnu komunálním či krajským politikům jen jedna samospráva a druhá ji krátí na 40 % . Opatření dopadá na stovky zastupitelů; senátoři tvrdí, že jde o svévolné předvolební gesto, které trestá běžné a prospěšné souběhy funkcí . Ministerstvo vnitra vládě doporučilo do sporu nevstupovat – sporný pozměňovací návrh byl přijat bez konzultace s vnitřem a obsahuje řadu

nedostatků, jež ztěžují aplikaci zákona .

Odborníci varují, že novela stavebního zákona ohrozí památky

Zástupci akademické obce varovali v otevřeném dopise premiéra Babiše před dopady novely stavebního zákona na památkovou péči . Podle patnácti odborníků návrh mechanicky ruší ochranná pásma památkových rezervací a zón (včetně lokalit UNESCO jako Praha, Kutná Hora či Český Krumlov) a výrazně snižuje úroveň ochrany historických hodnot . Signatáři (děkani, rektori a další kapacity) upozorňují, že přijetí novely by ohrozilo prestiž ČR, která byla loni zvolena do Výboru pro světové dědictví UNESCO . Ekologická organizace Arnika dodala, že novela významně oslabí památkovou i přírodní ochranu a neprošla ani řádným připomínkovým řízením .

Platy ve veřejné sféře vzrostou od dubna o 9 % a 5 %

Vláda se s odbory dohodla na zvýšení platů ve veřejné sféře od dubna 2026 . Nepedagogickým pracovníkům, zaměstnancům kultury a úředníkům vzrostou tarifní platy o 9 % (plus 1 % do odměn), zdravotním sestřím a pečovatelům o 5 % (+1 %) a lékařům či zubařům o 2 % . Podle ministra práce Aleše Juchelky (ANO) si to vyžádá 27-28 miliard Kč, které budou muset jednotlivá ministerstva najít ve svých rozpočtových kapitolách . Vzhledem k posunu účinnosti na druhý kvartál vyjde celoroční dopad podobně jako návrh předchozí Fialovy vlády – Juchelka uvedl, že jeho předchůdce Marian Jurečka měl na platy nachystáno zhruba 25 miliard .

Koalice chystá zvrácení části důchodové reformy

Současná vládní koalice plánuje zmírnit některé parametry důchodové reformy zavedené minulým kabinetem . Od příštího roku chce prosadit návrat věkové hranice odchodu do důchodu na 65 let a původní vzorec pro řádnou valorizaci penzí . Podle ministra práce Juchelky by měly být zavedeny také zvláštní valorizace pro nejstarší seniory a větší zvýhodnění pracujících důchodců . Koalice SPD-ANO tím hodlá zmírnit tempo zvyšování důchodového věku a zabraňovat prohlubování deficitů důchodového systému, které považuje za dlouhodobě neudržitelné .

Jiří Ovčáček zvolen do Rady ČTK

Poslanecká sněmovna zvolila někdejšího mluvčího prezidenta Jiřího Ovčáčka členem Rady České tiskové kanceláře (ČTK) . Ovčáčka nominoval klub ANO a v tajné volbě získal 94 ze 177 hlasů (ke zvolení bylo potřeba 89) . Ve volbě se obsazovala dvě místa v sedmičlenné Radě ČTK; druhé zatím zůstává neobsazené, protože nominanti Pirátů (René Levínský) ani SPD (Romana Žatecká) nezískali dost hlasů a postupují do 2. kola . Rada ČTK je ze zákona orgánem, jímž veřejnost uplatňuje právo na kontrolu tiskové agentury – schvaluje například její rozpočet a volí generálního ředitele .

Círky kritizují Okamuru kvůli výrokům o uprchlících

Ekumenická rada církví a Česká biskupská konference ostře odsoudily výroky předsedy SPD Tomia Okamury na adresu ukrajinských uprchlíků . Podle společného prohlášení je „zavádějící a nebezpečné zpochybňovat solidaritu s lidmi v nouzi, do níž se dostali nehledě na svůj původ či míru zavinění“ . Církevní představitelé připomněli, že v nouzi se může ocitnout kdokoli, a vyzvali k zachování soucitu s běženci. Okamura v minulých dnech prohlásil, že pomoc ukrajinským uprchlíkům již není potřebná a že by měli uvolnit místa ve školkách a na pracovním trhu ve prospěch

českých občanů.

Prezident Pavel vyzval k dodržení závazků vůči NATO

Prezident Petr Pavel apeloval, aby Česko důsledně plnilo své obranné závazky v NATO, tedy vydávalo na armádu nejméně 2 % HDP . Pokud by vláda na tento závazek rezignovala, měla by podle Pavla otevřeně říct občanům, jak jinak hodlá zajistit jejich bezpečnost . Kolektivní obrana NATO je nejefektivnější a nejlevnější zárukou naší bezpečnosti, připomněl prezident v televizní debatě. Dodal, že neplnění spojeneckých závazků by Alianci citelně oslabilo („celá kolektivní obrana bude děravá jako ementál“) a Česko nemůže očekávat plné garance bezpečnosti .

Vláda mění pravidla rozpočtové odpovědnosti podle EU

Vláda schválila novelu rozpočtových pravidel, která mění výpočet výdajových rámců státního rozpočtu . Nově by se stropy výdajů určovaly podle střednědobého růstu čistých výdajů namísto dosavadního limitu strukturálního deficitu veřejných financí . Změna vychází z aktualizovaných fiskálních pravidel EU a má zajistit udržitelnost zadlužení - stát musí udržovat růst výdajů v mezích, které dlouhodobě stabilizují podíl dluhu na HDP . Ministryně financí Schillerová upozornila, že podle nového zákona by se výdajové limity vztahovaly i na rozpočet projednávaný mimořádně v lednu; současná právní úprava tuto situaci neřeší, proto předložení rozpočtu se schodkem 310 mld. Kč není v rozporu se zákonem o rozpočtové odpovědnosti .

EU a Indie uzavřely průlomovou obchodní dohodu

Evropská unie a Indie podepsaly dohodu o volném obchodu, která má odstranit až 90 % celních bariér a v clech ušetřit evropským exportérům kolem 4 miliard eur ročně . Dokument byl stvrzen 27. ledna 2026 v Novém Dillí a musí jej ještě ratifikovat Evropský parlament a všechny členské státy. Vznikne tím zóna volného obchodu pro téměř dvě miliardy lidí, což výrazně zlepší přístup evropských firem na dosud uzavřený indický trh . Z českého pohledu je dohoda zásadní zejména pro strojírenství a automobilový průmysl - cla na strojírenské výrobky klesnou z dosavadních až 44 % na nulu a v automobilovém sektoru na 10 % .

EU představila migrační strategii, Česko odmítá pakt

Evropská komise představila novou pětiletou strategii migrační a azylové politiky, která má zefektivnit návraty nelegálních migrantů, posílit ochranu vnějších hranic a usnadnit přijímání uprchlíků i příchod kvalifikovaných cizinců . Strategie předpokládá, že od června 2026 začnou členské země uplatňovat nový migrační a azylový pakt - soubor evropských zákonů připravovaných řadu let v reakci na migrační krizi 2015–2016 . Česká republika je však jedinou zemí EU, která tento pakt nepřijala do svého právního řádu a nemíní ho používat . Tím se Česko vyčleňuje z jednotného systému a vystavuje se možným postihům za nesoulad s unijní legislativou; hlavním důvodem odporu současné české vlády je tzv. solidární klauzule paktu, jež předpokládá rozdělení části přicházejících migrantů mezi státy, nebo alternativně finanční či personální výpomoc zemím v první linii .

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)